

Surname					Other Names				
Centre Number					Candidate Number				
Candidate Signature									

Leave blank

General Certificate of Education
Advanced Level Examination

POLISH
Unit 2 Reading and Writing

SPECIMEN PAPERS

For this paper you must have:

- a 12-page answer book

Time allowed: 3 hours

Instructions

- Use blue or black ink or black ball point pen.
- Fill in the boxes at the top of this page.
- Answer **all** questions in Sections 1 and 2 and **two** questions from Section 3. Please note that in Section 3 you are not allowed to answer both questions on the same topic.
- Answer the questions in the spaces provided.
- Answer in **Polish**.
- Do all rough work in the answer book. Cross through any work you do not want marked.

Information

- The maximum mark for this paper is **100**.
- The marks for questions are shown in brackets.
- You must **not** use a dictionary.
- If you need extra paper, use the Additional Answer Sheets.
- This unit is divided into three sections.

Section 1 20 marks
Section 2 20 marks
Section 3 60 marks

Advice for Section 3

- You are strongly advised to write a plan before beginning each answer.
- To obtain high marks you must give details and facts and express your own opinions/draw your own conclusions. At all times you should explain and justify your answers.

For Examiner's Use			
Section	Mark	Section	Mark
1			
2			
3			
Total (Column 1)		→	
Total (Column 2)		→	
TOTAL			
Examiner's Initials			

SEKCJA 1

Question 1(a)

Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na pytania po polsku.

Chwytaj chwilę

Nie przeczytałeś od roku ani jednej książki? Nie chodzisz do teatru? Masz bałagan w domu? Wszystkiemu winien jest brak czasu. Nikomu nie udaje się tak oswoić czasu, by służył mu niezawodnie, bez ograniczeń. Jedyne, czego się można nauczyć, to zacząć przestrzegać reguł.

Oto pierwsza reguła: wszyscy mamy dokładnie tyle samo czasu. To co myślimy o czasie i co z nim zrobimy jest indywidualne, zależne od okoliczności i od nas samych.

Reguła druga: to nie czas przemija, lecz my.

Kluczem problemu z czasem może być przyzwyczajenie. Niektórzy przyzwyczaili się do braku czasu. Tak układają sobie zajęcia, żeby stale nie nadążać. Może już jako dzieci nauczyli się tego przez naśladowanie wiecznie zagonionej mamy lub zapracowanego ojca. Może nie mają dyscypliny w realizowaniu planów? A może w ogóle nie planują lub planują nierealistycznie, podejmują się zbyt dużo wykonać w za krótkim czasie?

Przyzwyczajenie nazywa się słusznie drugą naturą.

Ma ono niebywałą moc. Najczęściej nie zdajemy sobie sprawy, że działamy pod jego wpływem.

Ot, po prostu, człowiek robi coś, myśli tak, a nie inaczej – bo tak jest od dawna, a więc musi być zawsze. Tymczasem wcale tak być nie musi. Jedno przyzwyczajenie można zastąpić innym.

Oto pouczająca opowiadka o słoju, dużych kamieniach, małych kamykach oraz piasku.

Jeżeli najpierw nasypimy do słoja piasek, wypełni on go i ani jeden kamień się nie zmieści. Jeżeli zaczniemy od małych kamieni, będzie podobnie, jednak trochę piasku uda nam się podsypać, ale już żaden duży kamień nie wejdzie. Gdy natomiast zaczniemy od największych kamieni, na pewno uda nam się kilka z nich zmieścić. Potem dorzucimy drobnych kamyków – wypełniając przestrzeń między dużymi kamieniami. Na końcu wsypimy piasek – wciśnie się go całkiem sporo szczelnie zapełniając słoje. Jeżeli słoje uznamy za czas, a kamyki za mniejsze i większe zadania, piasek zaś za zadania najmniejszej wagi – metafora staje się jasna.

Umiejętność efektywnego i interesującego gospodarowania czasem zależy nie tylko od wzorów i nawyków, ale – jak wszystko, co robimy także od temperamentu i typu osobowości.

Mamy różne typy osobowości. **Typ twórczy** – ma bujną wyobraźnię, sto pomysłów na minutę. Nie zastanawia się specjalnie nad jego realizacją. Nie ma wycucia czasu, co powoduje, że zbyt wiele chce zrobić w zbyt szybkim terminie. Z reguły jest niepunktualny. Działa niesystematycznie, przeżywa huśtawki nastrojów, nie znosi rutyny. Największym problemem takich osób jest niekończenie zadań, niedotrzymywanie terminów. Osoby te łatwo się nudzą, nie mają w sobie wewnętrznego zegara.

Typ interpersonalny – uważa, swe związki z ludźmi za najważniejszą sprawę w życiu. Czas organizuje pod kątem potrzeb innych, nie potrafi odmawiać przysług. Największym problemem jest nadmierne poświęcanie się dla innych kosztem zaniedbywania własnych spraw.

Typ racjonalny - ocenia czas obiektywnie. Umie planować i skrupulatnie organizować. Potrafi wyciągać wnioski, największą trudność sprawia tym osobom podejmowanie szybkich decyzji. Źle funkcjonują w sytuacjach wymagających szybkich działań.

Jak widać nie ma idealnego typu osobowości, każdy ma jakieś zalety i wady.

(a) Jakie dwie reguły podaje autor?

.....
.....

(2 marks)

(b) Co jest główną przyczyną, zdaniem autora, braku czasu i dlaczego jest nam się tak trudno zmienić?

.....
.....
.....

(3 marks)

(c) Jak zrozumiałeś przykład ze słojem i jak Ty sobie radzisz z czasem? Masz problemy z jego brakiem?

.....
.....
.....

(3 marks)

(d) Od czego jeszcze, zdaniem autora, zależy umiejętność gospodarowania czasem?

.....
.....
(2 marks)

(e) Jakie są, Twoim zdaniem największe zalety, a jakie najgorsze wady typu twórczego?

.....
.....
(2 marks)

(f) Po przeczytaniu definicji wszystkich typów osobowości do jakiego typu zaliczyłabyś siebie i dlaczego?

.....
.....
.....
(3 marks)

Turn over for the next question

Turn over ►

1(b) Zaznacz krzyżykiem odpowiednią kratkę – prawda czy nieprawda lub niewiadomo?

1. Typ interpersonalny jest głównie zajęty swoimi sprawami

(1 mark)

2. Typ interpersonalny szybko działa i podejmuje decyzje.

(1 mark)

3. Winę za nasz brak czasu ponoszą rodzice

(1 mark)

4. Przyzwyczajenie jest naszą drugą naturą i nie możemy go zmienić.

(1 mark)

5. Nasza umiejętność gospodarowania czasem zależy od naszego charakteru i osobowości

(1 mark)

(5 Marks)

Turn over ►

SEKCJA 2

Question 2

Przetłumacz na polski następujący tekst.

I am always both amused and annoyed when I hear foreign people criticize English food.” It’s boring, it’s tasteless, it’s chips with everything and totally overcooked vegetables”, say the French. “All you do is roasts with jam”. (We eat apple sauce with pork).

My theory is this. Our basic ingredients, when fresh, are so full of flavour that we haven’t had to invent sauces and complex recipes to disguise their natural taste. What can compare with fresh peas or new potatoes just boiled and served with butter? Why drown spring lamb in wine, cream and spices, when with just one or two herbs it is absolutely delicious?

It is interesting to speculate what part factors such as climate play in the creation of a country’s food.

We complain about our wet and changeable weather, but it is the rain which gives us our rich soil and green grass.

. TURN OVER FOR THE NEXT SECTION

SEKCJA 3

Answer **two** questions from this Section in the answer book provided. Each question carries 30 marks.

Z poniżej podanych tematów : wybierz **dwa, każdy z innej grupy** i napisz **dwa** wypracowania **po polsku** na przynajmniej **200** słów.

Literary Topics - Tematy literackie**Topic 1****Walka o niepodległość jako wątek w polskiej literaturze
The fight for independence as a theme in Polish Literature****Question 3**

- EITHER** (a) W Polsce literatura stała się przykładem postawy życiowej” - J. Bocheński. Odwołując się do przeczytanego utworu, wyraż swój pogląd/sąd na powyższe zdanie.
(30 marks)
- OR** (b) Wybierz dwóch bohaterów z przeczytanych utworów i na ich przykładzie przedstaw i oceń ich postawę i stosunek do walk narodowowyzwoleńczych
(30 marks)

Topic 2**Moralne i społeczne zagadnienia poruszane w polskim dramacie
Moral and Social issues as presented in Polish drama****Question 4**

- EITHER** (a) Jak Ty, człowiek współczesny, oceniasz moralność bohaterów **przeczytanej** sztuki. Swoją wypowiedź poprzyj licznymi przykładami z tekstu.
(30 marks)
- OR** (b) Omów zakończenie sztuki i czy ono Twoim zdaniem rozwiązuje problemy poruszane w utworze.
(30 marks)

Turn over ►

Non-Literary Topics

Topic 1

Polacy i Polska w okresie drugiej wojny światowej Poland and the Poles during World War II

Question 5

EITHER (a) Powstanie warszawskie i powstanie w gettcie to jedne z najtragiczniejszych epizodów drugiej wojny światowej - zanalizuj jakie były przyczyny ich wybuchu, omów przebieg i zakończenie. Swoją wypowiedź poprzyj licznymi faktami i datami historycznymi.

(30 marks)

OR (b) Omów przyczyny wybuchu drugiej wojny światowej i przebieg kampanii wrześniowej.

(30 marks)

Topic 2

Polskie kino – Andrzej Wajda „Popiół i diament” i „Człowiek z marmuru” The films of Andrzej Wajda – ‘Ashes and Diamonds’ and Man of marble’

Question 6

EITHER (a) „Wierność idei, prawdzie, jest podstawowym motywem działań wajdowskich bohaterów” (E. Ostrowska). Uzasadnij powyższe zdanie w świetle obejrzanych filmów Wajdy: „Popiół i diament” i „Człowiek z marmuru”

(30 marks)

OR (b) Co, Twoim zdaniem było przyczyną, że walka i niepokój w Polsce dalej trwała pomimo zakończenia wojny? Odpowiedź zilustruj licznymi przykładami z obejrzanych filmów.

(30 marks)

A series of 25 horizontal dotted lines for writing.

END OF QUESTIONS